

7. CHLAPCI A DIEVČATÁ, časť 2.

Niektoré veci sa nedajú zobrať späť.

1. PRÍPRAVA

A. VÝCHODZIE TEXTY

- **Matúš 22,37.38:**

SEP „A on mu odpovedal: ‚Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou myslou. To je veľké a prvé prikázanie.‘“

NPK „Ježiš mu odpovedal: Miluj Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou aj myslou. 38. To je prvé a najdôležitejšie prikázanie.“

- **Matúš 22,39.40:**

SEP „Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého. Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý zákon i proroci.“

NPK „Druhé v poradí dôležitosti je toto: Miluj svojho blížneho ako samého seba. 40. Na týchto dvoch prikázaniach stojí celý Mojžišov zákon aj odkaz prorokov.“

- **Genezis 1,28:**

SEP „Boh ich požehnal a povedal im: ‚Plodte sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju! Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom, nad všetkou zverou, čo sa pohybuje na zemi.‘“

- **Matúš 28,18-20:**

SEP „Ježiš pristúpil a povedal im: ‚Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Choďte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.‘“

NPK „Ježiš im povedal: Je mi daná všetka moc na nebi aj na zemi. 19. Preto choďte a získavajte mi nasledovníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca, Syna i Ducha Svätého. 20. A učte ich, aby zachovávali všetko, čo som vám prikázal. A spoliehajte sa na to, že ja som vždy s vami, až do konca sveta.“

- **Genezis 2,24:**

SEP „Preto muž opustí svojho otca i matku a prilipne k svojej žene a budú jedno telo.“

1. Korintským 6,18.19:

SEP „Varujte sa smilstva! Každý hriech, ktorého sa človek dopustí, je mimo tela. Kto však smilní, hreší proti vlastnému telu. 19. A vari neviete, že nepatríte sebe, ale že vaše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý vo vás prebýva a ktorého máte od Boha?“

NPK „Preto sa varujte smilstva! Ostatné priestupky sa netýkajú tela priamo, ale smilstvom sa previňujete proti vlastnému telu. 19. Pamätajte si, že vaše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý v ňom prebýva a ktorého vám dal Boh.“

B. DÔLEŽITÉ POZNÁMKY K ÚLOHE „CHLAPCI A DIEVČATÁ, časť 2.“

Chlapci a dievčatá sú rozdielni! K tejto skutočnosti sme dospeli minulý týždeň. Tento týždeň budeme hovoriť o primeraných vzťahoch medzi chlapcami a dievčatami. Budeme si klásť otázky: Je správne s niekým chodiť? Čo to znamená zamilovať sa do niekoho?

Aké sú niektoré biblické zásady týkajúce sa vzťahov? Aké sú pozitívne možnosti pre budovanie vzťahov?

Aj keď ide o tému, ktorá je v tomto vývojovom období chýlostivá, ak dovoľíš žiakom, aby sa zasmiali, môžete sa na nej dobre pobaviť. Občas sa pri diskusii budú cítiť nesvoji. Keď budete hovoriť o telesnom zblížovaní vo vzťahu, bude možno najlepšie, aby boli chlapci a dievčatá od seba oddelení. Navrhujeme pre túto úlohu tímové vyučovanie pod vedením buď dvoch manželov, priateľa a priateľky (samozrejme o hodne starších), alebo aspoň muža a ženu. Doporučujeme mladý manželský pár, pretože môže byť mladým ľuďom pozitívnym vzorom.

C. CIELE

Chceli by sme, aby žiaci na základe tejto úlohy:

- 1. Pochopili, že vzťahy, ktoré máme, nám dal Boh, aby sme ich chránili a pestovali.**
- 2. Objavili iné možnosti ohľadne mileneckých vzťahov, než sú tie, ktoré nám ako správne predkladá svet.**
- 3. Stanovili rozumné hranice pre svoje vzťahy.**

D. POMÔCKY

Úvod: (Aktivita A) biela tabuľa alebo plagátový papier; viac ako jedna miestnosť, papiere, prepisovačky; (Aktivita B) časopisy, nožničky, plagátová podložka, lepidlo, kuchynský merač času.

Súvislosti: Biblia, žiacke úlohy.

Aplikácia: papiere s otázkami.

2. PREPOJENIE

A. OPAKOVANIE

Desať minút, kedy žiaci prichádzajú využite nasledovne:

- Opýtajte sa žiakov, ktorý verš z časti na stredu ich najviac zaujal a oslovil. Povzbudte ich aby sa tento verš pokúsili povedať naspamäť.
- Dajte im príležitosť podeliť sa o vlastné „výroky“, ktorý si napísali k pondelňajšej lekcii. Hovorte potom zvlášť o tých, ktoré celkom nevystihujú kresťanský pohľad na život. (Takéto výroky sa zrejme neobjavia v každej lekcii.)
- Pozrite sa spoločne na rôzne odpovede, ktorými reagovali na otázky v časti na nedeľu. Ak je to možné, stiahnite odpovede z fóra na internetovej adrese <http://deti.casd.cz>. Diskusiu o týchto rôznych názoroch zakončíte myšlienkami z časti „Dôležité poznámky k ...“ uvedenými v metodickej príručke pre učiteľov.

Pokiaľ máte väčší počet študentov, je dobre, aby sa na túto aktivitu rozdelili do menších skupiniek s dospelým vedúcim.

B. DALŠIE SÚČÁSTI SOBOTNEJ ŠKOLY

- Song servis
- Misijná časť
- Oznámenie

3. ÚVOD

POZNÁMKA PRE UČITELOV: Zostav si vlastný program s alternatívami z nižšie uvedených kategórií – Úvod, Súvislosti, Aplikácia a Záver. Maj však na pamäti, že žiaci musia dostať príležitosť k interakcii (k aktívnej účasti a vzájomnej výmene názorov) a k štúdiu Písma. Niekde by si mal odvrátiť ich pozornosť od úlohy na tento týždeň, inde ich na ňu zas upozorniť.

A. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Usporiadaj stoličky tak, aby chlapci a dievčatá mohli sedieť oddelene. Ako prichádzajú, daj im pokyn, aby si sadali osobitne. Potom, na začiatku tejto časti úlohy, odveď jednu skupinu do inej miestnosti. Učiteľka by si mala vziať na starosť dievčatá, učiteľ chlapcov. Polož nasledujúce otázky a odpovede zapíš.

Pozor – Dospelý, ktorý má na starosti dievčatá, sa ich najskôr spýta: **Aké vlastnosti by mal mať tvoj manžel?** A potom: **Aké vlastnosti má/by mal mať tvoj priateľ?** Dospelý, ktorý má na starosti chlapcov, sa ich takisto spýta: **Aké vlastnosti by mala mať tvoja manželka?** A potom: **Aké vlastnosti má/by mala mať tvoja priateľka?**

Štart – Po dokončení zoznamu odpovedí na obe otázky, žiakov opäť spojte a zoznamy im prečítajte. Bude zaujímavé porovnať rozdiely. Dúfajme, že ste vytvorili ovzdušie, ktoré umožní žiakom odpovedať úprimne, nie tak, ako sa domnievajú, že chcete, aby odpovedali.

Odozva – Spýtaj sa: **Prečo si myslíte, že sa odpovede dievčat líšia od odpovedí chlapcov? Ako sa líšia požiadavky na priateľa/priateľku od požiadaviek na životného partnera? (Pokiaľ sa tieto zoznamy odpovedí naozaj líšia), Prečo sa domnievate, že sú medzi týmito dvoma zoznamami rozdiely? Je viac rozdielov medzi týmito dvoma zoznamami v rámci skupiny dievčat, alebo v rámci skupiny chlapcov? Ak chlapci a dievčatá rozmýšľajú o opačnom pohlaví tak rozdielne, ako je možné, že môžu nadväzovať zmysluplné vzťahy, ktorými uctieujú Boha?**

B. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Daj každému žiakovi plagátovú podložku, nožničky a lepidlo (alebo, pokiaľ máš veľkú skupinu, rozdeľ žiakov na menšie skupinky, v ktorých dokážu dobre spolupracovať). Daj im k dispozícii dostatok starých časopisov.

Pozor – Nastav kuchynský merač času na 10 minút a povedz žiakom, aby z výstrižkov z časopisov vytvorili koláž, ktorá predstavuje to, po čom najviac túžia vo vzťahu s opačným pohlavím.

Štart – Až merač času zazvoní, daj každému žiakovi príležitosť v krátkosti vysvetliť, prečo si vybral to, čo si vybral. Bude fascinujúce odhaľovať proces rozhodovania.

(Alternatíva 1: Ak máš pocit, že je príliš náročné žiadať každého žiaka, aby prišiel dopredu a obhájil svoj výtvor, zober všetky výtvary, zamiešaj ich a znovu ich rozďaj žiakom. Nikto by nemal mať svoj vlastný výtvor. Teraz ich môžeš požiadať, aby ti vysvetlili, čo sa domnievajú, že daná koláž predstavuje.

Alternatíva 2: Ak máš pocit, že i tak je príliš náročné žiadať každého žiaka, aby prezentoval nejaký výtvor, potom koláže zamiešaj a spoločne s celou skupinou sa snažte dohodnúť na tom, čo jednotlivé výtvary predstavujú.)

Odozva – Spýtaj sa: Koľkým z vás pripadalo ťažké predstaviť si primerané kresťanské vzťahy pomocou časopisov? Ako by podľa vášho názoru chceli tvorcovia časopisov, aby ste sa dívali na vzťahy? V čom sa to podobá alebo nepodobá tomu, ako zrejme funguje väčšina vzťahov v modernej spoločnosti?

C. ÚVODNÁ ILUSTRÁCIA

Svojimi vlastnými slovami porozprávaj nasledujúci príbeh:

(Nasledujúci príbeh je osobným príbehom autora tejto úlohy. Pokiaľ sa ti prihodilo niečo podobného, buď k deťom úprimný a porozprávaj im svoj vlastný príbeh. Tak sa stane tým najpôsobivejším príbehom zo všetkých.)

Najťažšie chvíle sme vo vzťahu s mojou manželkou prežívali vtedy, keď sme hovorili o svojich predchádzajúcich vzťahoch. Nebolo to zábavné; nebolo to zaujímavé; bolo to bolestivé. Nie preto, že by tie vzťahy boli zlé – niektoré boli; iné nie. Ale jednoducho preto, že vôbec museli vzniknúť.

Viete, keď sme sa s manželkou našli, obaja sme okamžite vedeli, že spolu chceme stráviť zbytok života. Bolo to pre nás pre oboch dosť silné! Obaja sme mali za sebou vzťahy, ktoré nevyšli, a tak ich oživovanie pri vzájomnom poznávaní sa bolo ťažké.

Robili sme to, pretože sme sa chceli uistiť, že nemáme jeden pred druhým čo skrývať. Domnievam sa, že sme to nemuseli robiť alebo že sme mohli predstierať, že žiadny z nás v minulosti nikdy s nikým nechodil, ale chceli sme byť k sebe čestní. A aby som vám povedal pravdu, obaja sme si trochu poplakali. Viete, keď nájdete človeka, bez ktorého nedokázate žiť, človeka, pred ktorým nechcete nič skrývať, beriete na seba určité riziká. Pre nás bola rizikom čestnosť.

Často som premýšľal o tom, aké úžasné by to bolo, keby si žiadny z nás so sebou nevliekol starú batožinu. Aké by to bolo, keby sme sa boli našli hneď a nikdy predtým nikomu nepovedali, že ho milujeme. Aké dôležité by boli tieto slová, keby ona bola tou prvou osobou, ktorej som ich povedal. (Nehovorím, že to bola lož, keď som to povedal predtým, ale nikdy som necítil tak hlbokú lásku ako k nej!)

Rozhodnutie, ktoré robíš teraz, predurčuje, koho si nakoniec vyberieš. Pokiaľ ide o vzťahy, varuj sa nečestnosti a unáhlenosti. Máš skvelú šancu počínať si správne! Nepremárni ju!

Odozva – Spýtaj sa: Čo myslíš, že je lepšie – priznať sa, alebo sa nikdy nemusieť priznať? Ako sa dá vyhnúť chybám vo vzťahoch? (A je vyhýbanie sa vzťahom jediný spôsob, alebo dokonca ten najlepší?) Aké vzťahy chceš mať s opačným

pohlavím? V akom veku budeš podľa tvojho názoru naozaj pripravený na to, aby si nadviazal výlučný vzťah?

4. SÚVISLOSTI

A. PREPOJENIE S BOŽÍM KRÁĽOVSTVOM

Svojimi vlastnými slovami vyjadri nasledujúce myšlienky:

V Genezis 2,24 je uvedené: „Preto muž opustí svojho otca i matku a prilipne k svojej žene a budú jedno telo.“ Toto je pôsobivé tvrdenie, z ktorého je zrejmé, že Boh má záujem na tom, aby sme našli vzťah, ktorý môže rásť a stať sa v našom živote zmysluplným. Zároveň z neho jednoznačne vyplýva, že Boh ustanovil výhradne vzťahy medzi mužmi a ženami (chlapcami a dievčatami). Ak je to pravda, potom potrebujeme akési biblické doporučenie pre nájdenie niekoho, s kým by sme mohli stráviť zvyšok života.

(Učenie Biblie ohľadne heterosexuálnych vzťahov je celkom jasné. Táto problematika nie je stredom záujmu tejto úlohy; avšak dôrazné potvrdenie heterosexuality je tu na mieste. Buď však, prosím, citlivý k zápasu, ktorý môže ktokoľvek prežívať.)

B. PREPOJENIE S ILUSTRÁCIOU V LEKCII

Najskôr niekoho požiadaj, aby prečítal alebo prerozprával príbeh z oddielu na sobotu.

Spýtaj sa: Pripadá ti tento príbeh nejaký povedomý? Máš strach, že si sa dostal do rovnakej pasce ako Janko alebo Katka? Bolo v ich vzťahu niečo zlého? Alebo išlo o typický príbeh vzťahu dvoch dospelievajúcich? Prečo sú rozchody tak stresové, keď máš s niekým vážnu známosť? Ako je možné, že rozchod môže spôsobiť, aby niekto jednal tak ako Janko?

C. PREPOJENIE SO ŽIVOTOM

Popíš nasledujúcu situáciu:

Chlapec alebo dievča ťa pozve na schôdzku. Nejedná sa o skupinovú aktivitu. Rodičia ti dovoľia na schôdzku ísť, ale ty si si nie istý/á, či tam chceš ísť. Chlapec alebo dievča je pre teba určite príťažlivý/príťažlivá, ale ty nevieš, či už máš záujem s niekým chodiť. Čo by si mal/a robiť?

Niektorí by ti poradili, že by si tam mal/a ísť len preto, aby si to skúsil/a. Iní ti povedia, že by si tam nemal/a chodiť, aby sa nič nestalo. Všetko, čo musíš urobiť, je rozhodnúť sa. Položil/a si si otázku, čo pre teba znamená s niekým chodiť? Položil/a si si otázku, čo je podľa tvojho názoru na schôdzke primerané a prijateľné?

Väčšina ľudí sa dostane do problémov, preto že dovoľí, aby o ich správaní rozhodli okolnosti. Je lepšie rozhodnúť sa pre dané správanie bez ohľadu na okolnosti. A preto, i keď mnohí z vás (snáď) ešte s nikým nechodia, nie je príliš skoro na to, aby ste sa rozhodli, čo budete a nebudete robiť, až ten čas príde.

5. APLIKÁCIE

A. APLIKAČNÁ AKTIVITA

Daj každému žiakovi papier s nasledujúcimi otázkami:

1. Aký vek je ideálny na to, aby si začal s niekým chodiť?
2. Čo si myslíš o „randení“ v skupine? Aké sú jeho pre a proti?
3. Prečo vôbec potrebuješ s niekým chodiť?
4. Ako ďaleko je príliš ďaleko? (Táto otázka je voliteľná. Závisí na otvorenosti skupiny a schopnosti žiakov prijať takúto otázku v spoločnosti opačného pohlavia. Jedná sa samozrejme o chýlostivú tému, ktorú je však potrebné prediskutovať.)
5. Čo si predstavuješ pod pojmom dokonalá schôdzka?
6. Aký vek je ideálny na uzavretie manželstva?
7. Ako sa dá vyhnúť niektorým nástrahám chodenia (zachádzania príliš ďaleko, bolestné rozchody atd.)?
8. Môžeme na základe chodenia zistiť, čo očakávame od svojho životného partnera?

Požiadaj žiakov, aby si prehovorili o predchádzajúcich otázkach; mala by vzniknúť živá diskusia. Ak máš možnosť rozdeliť žiakov na menšie skupinky rovnakého pohlavia pod vedením dospelého vedúceho, diskusia môže byť ešte konštruktívnejšia.

Potom pokračuj aplikačnými otázkami, ktoré prediskutujte v rámci skupiny.

B. APLIKAČNÉ OTÁZKY

1. Prečo by si ľudia mali dať „načas“, než začnú s niekým chodiť?
2. V čom je výhodnejšie mať priateľku alebo priateľa, na rozdiel od toho, keď máš len priateľa?
3. Ako môžeš uctievať Boha všetkými svojimi vzťahmi, nech už ide o chodenie, alebo len priateľstvo?
4. Aký vekový rozdiel by mal byť medzi tebou a človekom, s ktorým chodíš?
5. Zmení sa to, keď budeš starší?
6. Je to iné pre chlapcov a iné pre dievčatá?

6. ZÁVER

ZHRNUTIE

Ukonči nasledujúcimi myšlienkami, ktoré vyjadrí svojimi vlastnými slovami:

Keď začneš premýšľať o tom, aké sú tvoje ciele, pokiaľ ide o všetky tieto záležitosti týkajúce sa chodenia, riad' sa, prosím, jednou radou: Boh sa chce zapojiť do tejto časti tvojho života, rovnako ako sa chce zapojiť i do každej inej oblasti tvojho života! Aká skvelá správa! V tvojom živote nie je nič, čo by si nemohol zveriť Bohu. Je vždy s tebou. To tiež znamená, že je i s človekom, ktorý tam niekde vonku hľadá teba! Boh pre teba pripravil človeka. Otázkou je, akým človekom budeš ty, až sa s ním stretneš. Budeš čistý a pripravený na vzťah s ním, alebo so sebou povlečieš množstvo batožiny zo svojich

predchádzajúcich vzťahov? Rozhodnutie, ktoré robíš teraz, predurčuje, koho si vezmeš, až na to budeš pripravený.

Pokiaľ si si, keď si zostavoval svoj zoznam, zapísal, že chceš človeka, ktorý by bol čistý a celkom bezúhonný, potom je nutné, aby si sa aj ty snažil byť rovnakým človekom ako on. Vari by bolo čestné, žiadať Boha o niekoho, ktorého vlastnosti obdivuješ, a pritom sa sám nikdy o tieto vlastnosti neusiluješ? A prečo nevyžadovať to najlepšie od človeka, s ktorým plánuješ tráviť čas? Iste, Boh ťa stvoril práve takého, aký si mal byť, a z jeho pohľadu je to dokonalé, z pohľadu, ktorý preniká životom Ježiša Krista!

A na záver, požiadaj Boha o dve veci: (1) o múdrost' robiť každý deň správne rozhodnutia ohľadne vzťahov v tvojom živote; a (2) trpezlivosť' čakať, až vstúpi do tvojho života ten pravý človek. S týmito dvoma vecami sa pripravuješ na báječný život s tým, koho si vyvolíš pre zvyšok svojho života.